

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

végzése

Az ügy száma:

Kfv.I. 35.001/2026/2.

A tanács tagjai:

Dr. Kalas Tibor a tanács elnöke;

Dr. Heinemann Csilla előadó bíró;

bíró;

Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit

Dr. Figula Ildikó bíró;

Dr. Tóth Kincső bíró

A felperes:

Felperes1

Cím2

A felperes képviselője:

név1 egyéni ügyvéd

(Cím3)

Az alperes:

Alperes1

(Cím1)

Az alperes képviselője:

név Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: név ügyvéd)

(1122 Budapest, Hajnóczy József utca 3. fszt. 2.)

A per tárgya: agro-ökológiai program keretében
nyújtható támogatás tárgyában hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes 8. sorszám alatt

Az elsőfokú bíróság határozatának száma: Debreceni Törvényszék
15.K.701.345/2025/7. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes gazdasági társaság mezőgazdasági tevékenységet folytat, melynek keretében szántóföldi növénytermesztést is végez. A felperes 623,1545 ha szántóterületre igényelt Agrár-ökológiai Program keretében támogatást akként, hogy a támogathatósághoz szükséges 2 pontot az A2. növénytermesztés diverzifikációja és az A8. talaj- és növénykondicionáló szerek nitrogén megkötő készítmények alkalmazása szántóföldi területen gyakorlatok teljesítésével kívánta elérni.

[2] Az elsőfokú közigazgatási szerv a 2024. június 28. napján meghozott 947099706 számú határozatával – amelyet az alperes EUJF/371-1/2025. számú határozatával helyben hagyott – a felperes kérelmét elutasította. Az alperesi határozat rögzítette, hogy a 20. sorszámú táblán a 2023. május 01. napjától szeptember 30. napjáig tartó időszakban a rozs,

mint főnövény, 1 napig, a másodvetésű siló kukorica pedig 92 napig volt jelen, ezért a diverzifikációs gyakorlat szempontjából a kukorica hasznosítást kellett figyelembe venni. Az egységes kérelemben megjelölt területből a felperes kukoricát termelt 411 ha és 6617 nm nagyságú területen, amely a teljes terület 66,06%-a, míg napraforgót 90 ha és 4608 nm nagyságú területen, így a kukorica és a napraforgó teljes vetésterülete 502 ha és 1225 nm nagyságú területet tett ki, amely a teljes szántó terület 80,58%-ának felelt meg. Ekként a felperes nem teljesítette a diverzifikációs gyakorlat azon előírását, miszerint a 300 ha feletti, de legfeljebb 1000 ha szántóterülettel rendelkező mezőgazdasági termelőknek legalább 5 féle növénykultúrát kell termeszteniük akként, hogy a legnagyobb vetésterületű növénykultúra területe nem lehet több, mint az összes szántóterület 65%-a, a két legnagyobb területen termesztett növényi kultúra területe pedig együttesen nem haladhatja meg a szántóterület 80%-át.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[3] A felperes elsődlegesen keresetében azt kérte, hogy a bíróság az alperes határozatát változtassa meg akként, hogy kötelezze az elsőfokú közigazgatási szervet arra, hogy fizessen meg részére 44.312 EUR-t, valamint ezen összegnek 2024. június 28. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát, másodlagosan az alperes határozatának az elsőfokú határozatra is kiterjedő megsemmisítését kérte, az elsőfokú közigazgatási szerv új eljárás lefolytatására történő kötelezése mellett.

[4] Egyrészt kifogásolta, hogy az alperes az ügyintézési határidőt jelentős mértékben túllépte, másrészt hivatkozott arra, hogy 2022. évben az aszály jelentős mérvű kárt okozott, emiatt a felperes kárenyhítési juttatásban is részesült, így káresemény bekövetkezése igazolt. 2023. évben másodvetésre az aszály miatt került sor, miután a kárenyhítéssel nem fedezett veszteségeit a felperes enyhíteni nem tudta. Az aszálykárral érintett területen nem volt lehetséges a felperes által vállalt művelési gyakorlat teljesítése, ezért az alperes akkor járt volna el helyesen, ha nem a teljes támogatás összegének kifizetését tagadja meg, hanem a csökkentett támogatási összeget fizeti ki a felperesnek. A felperes a támogatásra való jogosultság jogszabály által támasztott 5 feltétele közül csupán két feltételt nem teljesített, és ezen 2 feltétel által megfogalmazott %-os értéket is csak rendkívül csekély mértékben lépte túl, ezért a támogatás teljes összegének megvonása egyértelműen eltúlzott szankciónak minősül.

[5] Az alperes védiratában a felperes keresetének elutasítását kérte a határozatában foglaltakat fenntartva. Hangsúlyozta, hogy nem álltak fenn a támogatás részleges kifizetésének feltételei sem, mivel a felperes nem teljesítette a jogszabály által megkívánt alsó ponthatárt sem, illetve csak egy földhasználati kategórián belül vállalta bizonyos gyakorlatok teljesítését. Nem vitatta, hogy az aszály vis major eseménynek minősült, azonban a felperes a jogszabályban biztosított határidőn belül nem jelentette be annak bekövetkezését sem az elsőfokú közigazgatási szerv, sem az alperes irányába.

Az elsőfokú bíróság döntése

[6] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította.

[7] Az Agro-ökológiai Programhoz kapcsolódó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 15/2023. (IV.19.) AM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) irányadó előírásait, valamint a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből finanszírozott intézkedésekkel összefüggő elháríthatlan külső ok esetén alkalmazott eljárásról szóló 23/2024 (IV.09.) AM rendelet ide vonatkozó előírásaira és az irányadó tényállásra figyelemmel rögzítette, hogy az alperes jogszerűen állapította meg, hogy a felperes nem teljesítette a támogatáshoz szükséges feltételeket. Hangsúlyozta, hogy a felperes az agrotechnikai műveletek két tervezett típusát választotta ki. Egyrészt a növénytermesztést a jogszabály által megkívánt diverzifikációs gyakorlatnak megfelelően végzi, másrészt nitrogén megkötő készítmények alkalmazása szántóföldi területen gyakorlatot folytatja, így a felperes a szántó, mint földhasználati kategória tekintetében 2 pont értékű gyakorlat elérésére tett vállalást. Ugyan a felperes okiratokkal igazolta, hogy 2022-ben aszálykár érte, azonban ezen körülmény a határozat meghozatala során nem volt értékelhető, mivel a 2023-ban fennálló viszonyokra csak közvetett hatással bírhatott, és a felperes 2023-ban vis major kérelem benyújtására szolgáló felületen ilyen irányú kérelmet nem nyújtott be a hatósághoz.

[8] Rámutatott arra, hogy a felperes nem teljesítette a vállalt diverzifikációs gyakorlatot, az alperes határozatában kimutatott %-os teljesülésekre tekintettel. A határozat meghozatalának időpontjában hatályban lévő jogszabályok nem biztosítottak az előírások betartását illetően tűréshatárt, sem annak lehetőségét, hogy a hatóságok döntésük meghozatala során egyedi méltányosságot gyakoroljanak.

[9] A csökkentett támogatási összeg kifizetésére pedig akkor nyílt volna lehetőség, ha a felperes több földhasználati kategóriát érintően vállalta volna több gyakorlat teljesítését, azonban a felperes az általa megjelölt egy földhasználati kategóriában nem teljesített legalább 2 pont értékű gyakorlatot, ezért nem volt jogosult a támogatásra. Azt elismerte, hogy az alperes a határidőket túllépve hozta meg határozatát, azonban ez a határozat érdemére nem volt kihatással.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[10] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és az alperes új eljárásra történő kötelezését kérte, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokon eljáró bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását indítványozta.

[11] A felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ac) alpontjaira, illetve b) pontban foglaltakra alapozta. A befogadhatósági indokokkal összefüggésben azzal érvelt, hogy az ítélet nem tisztázta a megalapozott döntéshez szükséges tényállást, nem teljesítette teljeskörűen az indokolási kötelezettségét, illetve az alapvető ügyféli jogok sérelme állapítható meg. Az ítélet egyes bekezdései ellentmondásban állnak egymással, ami ezáltal akadályozza a joggyakorlat egységességét, és továbbfejlesztését. Ezen túlmenően azt állította, hogy az ítélet ellentétes a Kúria Kfv.I.35.113/2024/4. számú ítéletében, illetve az EUB C-6/23. ítéletében rögzített elvekkel, ezért a befogadás feltételei fennállnak. A felülvizsgálati kérelmének érdemi részében hivatkozott az Európai Unió jogának sérelmére, a 2021/2116 rendelet közigazgatási szankció alkalmazása és kiszámítása című 89. cikk rendelkezéseire, s ezzel összefüggésben állította, hogy a minimális mértékű %-os eltérés nem alapozza meg a teljes támogatásból történő kizárását.

[12] A felülvizsgálati kérelem érdemi részében utalt a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti befogadási okkal összefüggésben arra, hogy a Kúria Kfv.I.35.113/2024/4. számú ítélete is kimondta, hogy ellentétes az uniós joggal az a gyakorlat, amikor a szankció megállapításakor a hatóság nincs tekintettel arra az előírásra, miszerint figyelembe kell venni a kötelezettségek be nem tartásának súlyosságát, mértékét, tartósságát és ismétlődését. Ezen túlmenően az az ítéletnek az ügyintézési határidő túllépésével, s az aszálykár bejelentésének figyelmen kívül hagyásával, illetve a gyakorlat alól mentesített területek figyelembevételével kapcsolatosan elfoglalt álláspontja tekintetében terjesztette elő érdemi felülvizsgálati kérelmét.

A Kúria döntése és jogi indokai

[13] A felülvizsgálati kérelem befogadására – az alábbiakra tekintettel – nincs törvényes lehetőség.

[14] A Kp. 118. § (1) bekezdése alapján a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata,

aa) a joggyakorlat egységének, vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés

miatt indokolt.

[15] A Kúria megvizsgálta a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságával kapcsolatban előadottakat, ám azok alapján a rendkívüli perorvoslati eljárás lefolytatását nem látta indokoltnak.

[16] A Kp. 117. § (4) bekezdésének rendelkezése alapján a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt - a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével - részletesen indokolni nem kell. A Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A Kp. 117. § (4) bekezdése valamennyi, a felülvizsgálati kérelemben megjelölt befogadhatósági okhoz indokolási kötelezettséget ír elő, részletesen indokolni azonban csak a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának ad) alpontjához kapcsolódó befogadási kérelmet kell. A befogadhatósági ok jogalkotó által megkívánt indokolási kötelezettsége a befogadhatóság kérdésében való döntést segíti elő, a jogalkotó ezáltal lehetőséget ad a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél számára annak kifejtésére, hogy mely indokok mentén tartja szükségesnek a felvetett jogkérdés Kúria általi eldöntését, mert csak így kerülhet abba a helyzetbe a Kúria, hogy a kérelem előterjesztőjének szempontjából vizsgálja a befogadhatóságot.

[17] A Kúria rámutat arra, hogy a Kp. 117. § (4) bekezdése nem teremt alanyi jogot a felülvizsgálati kérelem befogadására, ugyanis a felülvizsgálati kérelemben nevesített befogadási okok alapján annak vizsgálatára kerül sor, hogy a konkrét ügyben felmerült-e olyan kérdés, amely a Kp. 118. § (1) bekezdésének rendelkezései körébe tartozik, ezáltal a felülvizsgálati kérelem befogadását és érdemi elbírálását megalapozza. Kiemeli a Kúria, hogy a befogadásról szóló döntés során nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát vizsgálja. Önmagában a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat jogsértő voltára hivatkozás nem alapozza meg a felülvizsgálati kérelem befogadását. A Kúria a befogadhatóság vizsgálata során a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott konkrét jogszabálysértésekről nem foglalhat állást, mert arra a felülvizsgálati kérelmet érdemben elbíráló határozatban van csak lehetőség.

[18] A Kúria kiemeli továbbá, hogy a befogadhatósági okok indokolása és a felülvizsgálati kérelem indokolása két önálló - ezáltal egymással nem felcserélhető és egymást nem kiegészítő - indokolási kötelezettség. Tény, hogy nagyfokú hasonlóság van a felülvizsgálati kérelem tartalmi indokai és a befogadhatósági okok között, azonban a felülvizsgálati kérelem indokolása több funkciót tölt be, ezért a felülvizsgálati kérelemnek nemcsak a felülvizsgálat érdemi tartalmi indokára, hanem a befogadhatósági okokra is ki kell terjednie. Ezeket a

felülvizsgálati kérelmet benyújtó félnek kell úgy bemutatni, hogy a felülvizsgálati kérelemből egyértelműen azonosíthatóak legyenek a befogadhatóság okai, valamint az azokhoz kapcsolódó indokolás is. A felperest kifejezetten a befogadhatósági ok indokainak előadására vonatkozó kötelezettség is terheli, amely indokolási kötelezettség nem teljesíthető mindössze a jogszabályhelyek megjelölésével vagy a felülvizsgálati kérelem érdemi indokaival, a jogerős ítélet jogszabálysértő voltára alapított hivatkozással. A befogadhatóságot alátámasztó indokok felülvizsgálati kérelemből történő kiválogatása nem hárítható át a Kúriára. Ezeket a felülvizsgálati kérelmet benyújtó félnek kell úgy bemutatni, hogy a felülvizsgálati kérelemből egyértelműen azonosíthatóak legyenek a befogadhatóság okai, valamint az ahhoz kapcsolódó indokolás is. A Kúria már több határozatában rámutatott (pl. Kfv.37.357/2022/2., Kfv.37.177/2023/2.), hogy a befogadási okra vonatkozó indokolásnak el kell különülnie a felülvizsgálati kérelem érdemi jogi indokaitól.

[19] A felperes által nevesített, a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának aa) alpontjába tartozó befogadhatósági ok alapján a Kúria a felülvizsgálati kérelmet a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében akkor fogadja be, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés vonatkozásában a bírói gyakorlat nem egységes vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn (7/2023. Jogegységi határozat). Hangsúlyozandó, hogy a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjának első fordulataiban szabályozott befogadási ok az alsóbb fokú bíróságok által hozott határozatok közötti eltérés esetén alapozhatja meg a felülvizsgálati kérelem befogadását. Amennyiben a jogerős ítélet a Kúria közzétett határozatától valamely jogkérdésben eltér, úgy az a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontjának esetkörét alapozhatja meg.

[20] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjának második fordulata szerinti befogadási ok, a joggyakorlat továbbfejlesztésének a szükségessége akkor indokolja a felülvizsgálati kérelem befogadását, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes ugyan, azonban annak követése a körülmények változására tekintettel nem támogatható (Kfv.I.35.542/2021/2., Kfv.37.025/2021/2.), vagy az meghaladottá vált. a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának aa) alpontja szerinti befogadási ok második fordulatának alkalmazása különösen akkor indokolt, ha megváltoznak a jogszabállyal érintett társadalmi, gazdasági viszonyok. A felperes befogadás iránti kérelmében nem állította, hogy az alsóbb fokú bíróságok ítélkezési gyakorlatában az Agro-ökológiai Program tekintetében vállalt gyakorlatok megítélése körében ellentét állna fenn, hanem az ítélet indokolása kapcsán fogalmazott meg jogszabálysértéseket, amely azonban a hivatkozott befogadási pont alapján nem, legfeljebb a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja alapján lenne vizsgálható, amire viszont nem hivatkozott. Az ítélet indokolásának téves, ellentmondó voltára történő felperesi hivatkozás nem tartozik a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának aa) alpontja szerinti befogadhatósági ok körébe.

[21] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti befogadhatósági ok tekintetében megállapította, hogy a felperes az előírt indokolási kötelezettségnek nem tett eleget, pusztán az általa precedensképesnek tekintett kúriai határozat számát jelölte meg, és idézett abból

megállapításokat, de azt a jogkérdést, amely vonatkozásában az eltérés fennáll, nem nevesítette. A Kúria rámutat továbbá arra, hogy a felperes a jogkérdésben való eltérés megállapításának feltételeként megkívánt összevethetőséget sem mutatta be, nem állított párhuzamot a konkrét jogkérdés szempontjából releváns tények, az alkalmazandó jogszabályok és az eljárás kereteit meghatározó kérelmek hasonlósága között, nem tért ki arra az eljárásjogi különbségre, hogy a jelen per tárgyát képező határozat - az általa nevesített ügy tényállásától eltérően - többszöri megismételt eljárásban hozott módosított határozat, és nem adta indokát annak, hogy ezen eltérés ellenére fennállna az összevethetőség.

[22] A Kp. 117. § (4) bekezdésében foglaltak ellenére nem indokolta, hogy miért tartja szükségesnek az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését, nem jelölte meg azt az uniós jogforrást sem, melynek értelmezése szerinte a perbeli jogvita elbírálása érdekében szükséges. Hivatkozott ugyan egy uniós rendeletre, és egy EUB döntésre, amelyre figyelemmel kérte a jogvita elbírálását, de ezzel összefüggésben nem állította, hogy annak további értelmezése miért és milyen okból szükséges. A Kúria úgy ítélte meg, hogy az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásnak szükségessége egyébként sem áll fenn, ezért a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának ac) alpontjában meghatározott ok sem alapozza meg a felülvizsgálati kérelem befogadását.

[23] A felülvizsgálati kérelem befogadásnak feltételei tehát nem álltak fenn, ezért a Kúria a befogadást a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján megtagadta.

A döntés elvi tartalma

[24] *A felülvizsgálati kérelem befogadásának nincs helye, ha a Kp. 118. § (1) bekezdés a) és b) pontjában megjelölt egyik befogadási ok sem áll fenn.*

Záró rész

[25] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadásának megtagadásáról a Kp. 118. § (2) bekezdése szerint tanácsban, tárgyaláson kívül, indokolt végzéssel határozott.

[26] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján illetékmentes, ezért a Kúriának az illeték megfizetéséről rendelkeznie nem kellett.

[27] A végzés ellen a Kp. 116. § d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

Budapest, 2026. február 04.

Dr. Kalas Tibor s.k.

a tanács elnöke

Dr. Heinemann Csilla s.k.

előadó bíró

Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit s.k.

bíró

Aláírásban akadályozott előadó bíró helyett

Dr. Kalas Tibor s.k. a tanács elnöke

Dr. Figula Ildikó s.k.

bíró

Dr. Tóth Kincső s.k.

bíró